

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v četrtek 11. novembra 1886.

Letnik XIV.

K položaju.

Ako smemo po izrazih ruskih uradnih listov soditi, kako da tisti pišejo o prestolnem govoru našega cesarja, da je namreč v popolnem soglasju z zmernim ruskim postopanjem na Balkanu, bi skoraj rekli, da ne bo vojske! Več in več je upanja, odkar so v Budapeštu nekoliko s sablo poropotali, da se utegne vendar še vse po mirnem potu rešiti, kar bi ne bilo prav nobene težave, če bi se le prizadeti krogi odpovedali trmoglavosti in fanatizmu, ter delali po pameti. Strah, ki je na prvi pogled vse prešinil, če tudi le za trenutek, ko sta Smolka in Ludovik Tisza — jeden Poljak, drugi Madjar — tako odločno zatrjevala, da, če ne bo drugače, bo puška govorila poslednjo besedo, ta strah se je že povsod umaknil zdravemu prevdanku in politični svet na daleč okoli brez ovinkov zatrjuje: vojske ne bo!

Da je morda Smolka pri pogledu po Balkanu sicer v resnici črno-sive politične oblake vendar-le preveč črne in hudourné videl, vzrok je prej ko ne njegova poljaška narodnost, ki bi si nekoliko rada kri ohladila nad Rusi. Prav nekaj takega je utegnulo napeljavati Tiszo pri njegovem govoru. Saj je vendar obče znano nespravedljivo sovraštvo Madjarov do Rusov, ki je prav tako močno, kakor ono Poljakov.

Preveč pa bi bilo zahtevati, da naj se Avstrija Poljakom in Madjarom na ljubo v homatije zaplete, iz katerih se ne vé, kako da bi se izmotala. Kolikor je drugih narodnosti, razven Poljakov in Madjarov, si pač nihče ne želi boja z Rusom, če tudi si vsak misli, da se mu poslednjič ne bomo izognili. Toda tistokrat se Avstrija in Rusija ne bote bojevali za peščico Bolgarije, takrat bo tekla kri za določitev gospodarstva v Evropi. Želeti bi bilo na vso moč, da bi bila Avstrija takrat že slovanska, če pa ne, pa vsaj avstrijska, ne pa nemška ali madjarska ali židovska. Slabo se ji utegne goditi, če se do takrat ne bode izvila nemško-narodnim fanatikom, madjarskim zagrizencem in židovskim nesramnežem iz rok.

Prav tako tudi še ni določeno, ali se bomo tedaj že do egejskega morja pomaknili ali ne. Ta avstrijska ideja zdi se Nemcem tako neumna, da pravijo, da se le politični norci še z njo pečajo. Nam se pa ona vsa drugačna dozdeva! Avstrija si mora na jugu prostora dobiti za svoje obrtnijske in industrijalne izdelke, če hoče, da se njena obrtnija ne obrne na rakovo pot. Na Nemško izvestno ne bomo izpečevali naših izdelkov, ktere na Balkanu in sploh na iztoku lahko v denar spravljamo, samo če se le količkaj potrudimo za to. V to potrebujemo pa v prvi vrsti prijateljstva ondašnjih narodnostij, pred vsem Srbov, ktero ravnokar tudi imamo, če prav še ne v tolikošnji meri, kakor bi ga potrebovali.

Nikakor ni vse eno, ali so pokrajine naše ali pa koga družega, kjer mislimo naše izdelke oddajati. Če bi bile naše, bi določevali ceno našim pridelkom sami, ktere bi tje kaj doli pošiljali; če je pa v Albaniji, Macedoniji in Epiru kdo drug gospodar, naj bo že tisti Rus, Lah ali pa Anglež, bo vsak svoje blago skušal ondi vrivati, če ima le kolikor toliko obrtnije v deželi. Kako so Angleži na Turškem v tem smislu hitro vodo na svoj mlin napeljali! Celó železnice so pomagali Turkom graditi iz Carigrada po Rumeliji, samo, da so potem njihove izdelke hitreje po deželi razvaževali, ter naše avstrijske spodrivali. Če bi mi imeli govoriti, recimo, od Save pa do Soluna, bi mi lahko na tiste tuje izdelke, ktere sami tje kaj radi oddajamo, vpeljali tolikošnjo varstveno carino, da bi tuje blago nič več z našim ondi tekmovati ne moglo.

Za to pa je potrebno najprej, da je Avstrija svojim ljudstvom skozi in skozi pravična, zlasti pa novopridobljenim Slovanom v Hercegovini in Bosni. Če bode dala Avstrija tam doli ljudstvu, kar mu gré, če bode skrbno pospeševala njegov duševni in telesni blagor, gotovo si bode v kratkem pridobila ljubezen in spoštovanje ondašnjega naroda, toliko bolj, ker ta narod ljubezni nikoli poznal ni pri svoji poprejšnji vladi, toraj jo tudi spoštovati ni mogel.

A tu pa, se vé, so naše misli drugačne, kakor misli marsikterih drugih. Ljudstvo tam doli je patrijarhalčno, t. j., njegovi domači in javni običaji so vse drugačni, kakor ljudstev, ki že stoletja sad omike uživajo. Tam doli gospodariti po naši liberalni šegi in navadi ne veljá gotovo nič, ter Avstriji ljubezni in spoštovanja ne bode pridobilo. „Eile mit Weile“ — „počasi korakaj“; take reči se ne dajo ob kolenu prelomiti; z otrokom postopati, kakor z odrasčenim, gotovo ne bode dalo nikoli pravega prospeha. V naravi se ne dá nič preskočiti, in kar se preskoči, se gotovo prej ali poznej mašuje. Marsikaj je tam madjarskega in liberalnega, ki bode težko dober sad rodilo, težko ljubezen in spoštovanje ondašnjega naroda Avstriji pridobilo. Naj bi se pač to o pravem času pomislilo! Neza-dovoljnost v Bosni bo rodila nevoljo in nezadovoljnost z Avstrijo po celem Balkanu, ter prav naravno potiskala balkanske narode Rusiji v naročje. Zatoraj: „Videant consules!“ Po naših mislih se Avstrija na to premalo ozira.

Avstrija naj bi podpirala naseljevanje avstrijskih Slovanov tudi onkraj Novega Bazara. Gotovo se bodo pravi Turki bolj in bolj radi odmikali, če se jim bode le prilika ponudila; drugi pa, ki so Slovani, ne bodo radi lastne zemlje zapustili, se ter bodo sčasoma pokristjanili; če ne ta rod, pa prihodnji. Zlasti rokodelci bodo se tam doli čedalje laglje vdomačili, ker evropske kulture in običajev in življenja se ondašnja ljudstva ne bodo branila potem, ko bo Turk odstranjen. Pri turškem gospodarstvu pa rokodelcev in obrtnikov v pravem pomenu niso imeli, bodo jih toraj morali od drugod

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

(Dalje.)

Kake dve uri dobre vožnje nad Bruck-om se dolga ozka dolina začena nekoliko razširjati in tu je stal svoje čase visoko na strmih skalovih grad, ki je branil sovražniku vhod proti severu. Od tega gradu — zove se „Schachenstein“ — vidijo se le še razvaline; a pod temi razvalinami stoji pri cesti drug, lep v novjšem času sezidan grad, ki pa že po vsi svoji podobi kaže, da se ne misli ustavljati sovražnim napadom.

Kmaló za to sotesko se pride v čeden trg Aflenz. Slovenska korenina se vidi tudi tu, ker skoraj gotovo ni družega, nego Jablanice, kar neki tudi stare listine potrjujejo. Ta trg ima zares izjemno lepo, prijazno lego, kakor le malo krajev. Razprostira se zložno po prostorni proti vzhodu in jugu nagnjeni planoti. Odprt je toraj toplim južnim vetrovom in ogrevajočemu solncu. Gledé na to

ugodno lego se ni čuditi, da je polje tu okoli lepo in rodovitno. Soditi po pridelkih, ki so bili v bujni rasti, morajo biti tla dobro obdelana in zemlja debela. Tudi živinoreja tukaj dobro vspeva, ker videl sem mnogo lepih težkih konj znanega noriškega plemena. To krasno žitno polje obrobja venec mogočnih gor, ob enem trdna stena, ki je zlasti v srednjem veku Aflenzane varovala sovražnih napadov; to tem bolj, ker vhod od juga zapirajo močna skalna vrata „Thörl“.

V tej zavarovani pokrajini so se morali ljudje že zgodaj naseliti in tudi krščanstvo je tu kmalo ustanovilo svoje središče, svojo faro, kateri je prvotno tudi Marijino-Celje pripadalo. Sedajna cerkev, posvečena sv. Petru, je sezidana v gotškem slogu l. 1503. Ima leseno ladijo, a ta je nenavadno široka; meri namreč od znotraj 14.5 m. Že to kaže, da je zidana v pozno-gotškem slogu, ob propadu gotike. Tedaj so hrepeneli po velikih, širokih svitlih prostorih, katerih naj bi ne zastavljalo gosto stebrovje, ktero delé večinoma gotške cerkve z več ladjami. V cvetu gotike bili bi pri tej širjavi gotovo dve ladije napravili. Notranja dolgost znaša 56 metrov, visoka pa je 12.5 metrov.

Svodi so silo široko razpeti in prepleteni z

mrežastim rebrovjem. Nekaj posebnega, novega mi je bilo to, da nektera rebra pri oknih predrzno izstopijo iz stene ter gredó nekoliko časa kar gola po zraku, kasneje še le se združijo s cerkvenim svodom. Stolp je močan in starejši od cerkve. Blizu cerkve stoji osmokoti karner.

Notranja cerkvena oprava je vsa renésančna ali bolje, zelo barokna in kitasta, ter se gotski stavbi malo prilaga. Želeti bi bilo pač tudi tej cerkvi prenovljenja, ktero bi seveda mnogo novcev stalo.

Kmaló za Aflenz-em *) se svet bolj in bolj dviguje in pri vasi Seewiesen stojimo pred visokimi gorskimi stenami, ktere je treba prekoračiti. Te delajo tudi razvodje med Muro in Salico. Od vasi Seewiesen dalje je cesta zelo napeta, ker vodi čez hrib Seeberg (1254 metrov). Na vrhu hriba vidi se neki še precej v daljavi — pa le pri lepem vremenu — Marijino-Celje. Tukaj stoji znamenje, pri katerem se božjepotniki še zadnjič poslové od Matere božje, predno izgubé romarsko cerkev izpred oči.

*) Okoli Aflenza so razna krajevna imena, ki kažejo slovensko korenino, kakor: Dragach (Draga), Döllach (Doli), Turnau (Trnovo), Görtschach (Gorje), Fölz (Belec) itd.

dobivati. Ko bi jih Avstrija v naseljevanju malo podpirala, bi ji bili gotovo hvaležni in avstrijski vpliv bi se bolj in bolj širil. Taka okupacija bila bi mirna, a tudi postavna, sledila bi pozneje lahko tudi politična brez evropske vojske.

Pot do Soluna in toraj do egejskega morja od Novega Bazara je pač jako jako dolga. Če političnemu zasedanju ne bode pota pripravljalo in gladilo moralno zasedanje, bo težko kedaj prvo obveljalo. In vendar pri političnih merodajnih krogih tega spoznanja ni — saj viditi ter spoznati ga iz dejanj ne moremo. „Austria erit in orbe terrarum ultima“; da, pa le, če bo sama pravo pot spoznala in — po nji hodila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Notranje dežele.

Madjarski ministri in drugi vladni možje jeli so se prepirati med seboj. Pravijo, da se je neka *silna nezadovoljnost* med njimi vgnjezdila, ki ima svoje korenine v občni slabem finančnem gospodarstvu. Posebno sta si jela gorke praviti ministri predsednik Tisza in pa finančni minister grof Szapary. O poslednjem se trdi, da ni on zakrivil, da je Ogerska že tako blizu polomu, temveč Tisza sam, ki ni nikdar poslušal modrih nasvetov Szaparyjevih — kako bi se dalo boljše štediti, temveč vedno le zahtevanja posamičnih ministrov in poslancev; vsled tega je dolg od leta do leta rastel, in stiska je sedaj že taka, da skoraj slabša biti ne more. To pravijo, je tudi vzrok, da bo Szapary takoj po potrditvi budžeta službo finančnega ministra odpovedal. Posebno opombe je pa vredno, da je med tistimi, ki s sedanjim finančnim položajem na Ogerskem niso prav nič zadovoljni, presvitli cesar sam, kar je menda tudi že Szaparyju povedal. Pa ne samo temu, tudi drugim madjarskim politikarjem nasproti izrazil je cesar svojo veliko nezadovoljnost nad sedanjim „turškim“ gospodarstvom v državi pod krono svetega Stefana in je rekel, da tako ne sme več dalje.

Madjarji so v vsakem oziru Hrvatom na veliko škodo. Ravno kar čujemo pritožbe, da so jih tudi na *hrvaškem primorju* ob vse pripravili s tem, da so jim odtegnili ves promet, ob katerem so poprej vsa hrvaška primorska mesta dobro živela, ter vsega Reki naklonili. S tem je pa prihodnost teh primorskih mest toliko kot popolnoma vničena, prebivalci, pa, ki so se do sedaj s trgovino in prevoznino pečali in so pri tem prav dobro shajali, obsojeni so na beraško palico. Polja ondi ni, ker svet ni zato, in ga tudi res nekteri nimajo prav nič, drugi prav malo, komaj toliko, da smejo imeti ime posestnika. Živeti pa le morajo, ker ne morejo živeti v zemljo. Zato so obračali vso svojo pozornost in ves svoj trud na morje, kar jim je toliko časa obilno dobrega kruha dajalo, dokler niso Madjarji jeli s svojo trgovinsko politiko Reke osrečavati. Reko so zvezali z Budapeštom po železni cesti, druga mesta, kakor so Senj, Karlopag, Bukari itd., ostala so pa osamljena. Vsled tega je šel ves promet, ki je svoje dni preko teh mest hodil v bivšo vojaško krajino in ljudem dober zaslužek dajal, sedaj edino le preko Reke. Človek bi na prvi pogled morda mislil, kdo zna kako modra da je taka samogoltna madjarska politika. O, ne, pač pa vse kaj drugega! Jako neumna je. To se je pokazalo najlepše letos ob času kolere, koliko je trgovina trpela. Če bi bili Madjarji, recimo poleg Reke tudi skrbeli za zvezo

Senja z ostalo državo po železni cesti, bi se to ne bilo tolikanj poznalo. Tako je pa poleg Reke, primorja in za tem ležeče Hrvatske škodo trpel tudi Budapešt sam. Krivica je tudi tukaj sama sebe tepla. Morda je letošnja kolera vendar Madjarom oči odprla, da bo treba tudi Senj zvezati po železnici z ostalo Hrvatsko, če nočejo še večje škode imeti, kakor so jo že imeli.

Kongres srbske narodne cerkve v Karlovcih počiva. Kraljevi komisar ga je vstavil. Povod temu je bila neka resolucija, katero je 51 poslancev večine podpisalo in so jo 8. t. m. obravnavati namepravili. V tisti resoluciji večina zahteval, da bi se bil kongres preložil. Patrijarh je zahteval, da naj se resolucija izroči predsedništvu, in rekel, da če bo mogoče, jo bo že v prihodnji seji postavil na dnevni red. Poprej pa mora njeno vsebino poznati. Beseda je dala besedo in kar h krati se prične prav vihar na debata, na kar je patrijarh sejo zaključil. Večina se je na to sošla na konferenco, kjer so sklenili, da naj bi za popoldne sejo sklical. Patrijarh je pa rekel, da drugače ne, kakor če mu izroči resolucijo in o tem tudi kraljevemu komisarju sporočajo, ki je med tem vže patrijarhu pisal, da tako dolgo nima nobene seje več sklicati, dokler ne izroči resolucije patrijarhu ali pa njemu. Na to se je podala deputacija obstoječa iz 12 duhovnikov Karloviške škofije h komisarju in k patrijarhu, ter ju je zagotovila udanosti. Ob enem ju je pa prosila, da naj čuvata cerkev božjo pred njenimi sovražniki. Kaj ji je vsak izmed obeh odgovoril, nam ni znano, toliko se pa sliši, da je šla deputacija jako zadovoljna domu.

Vnanje države.

Srbska opozicija stavila je v skupščini ministerskemu predsedniku sledečo interpelacijo: 1. Kake so spremembe med srbskimi in bolgarskimi odnosi po Filipopelskem prevratu in kaj je vzrok, da je ena in tista vlada sedaj z Bolgari prijateljstvo sklenila? — 2. Ali stoji srbska vlada tudi še dandanes na stališči Berolinske pogodbe in na onem, da se na Balkanu ravnotežje ohrani, kakor je stala pred vojsko? Če se, kaj misli storiti, če bi kaka velesila žalila Berolinsko pogodbo? — 3. Če je pa vlada svoje stališče spremenila, kako more tako hitro premembo opravičiti? — 4. Kako se misli vlada nasproti Bolgariji obnašati, če bi ondi prevladal ruski vpliv? — 5. Ali misli vlada, da bo prijateljstvo z začasno vlado sklenjeno tudi še kasneje ostalo, ko pride na Bolgarskem druga vlada? — Kakor je videti, je srbske opoziciji žal, da ste si sosednji državi zopet prijateljski v roko segli. Naj bi pač rajše obžalovala zaslepljenost, ki je bila svoje dni vzrok, da sta si bratska naroda sploh kedaj sovražno nasproti stala.

Na **Bolgarskem** je najnovejše to, da so si kneza izvolili, kar ima pa ravno toliko veljave, kakor če bi ga ne bili, kajti Rusija ga ne bo pripoznala, (če se ne premisli zaradi sorodstva) ker ga je izvolilo od nje nepripoznano sobranje. Ko se je namreč bolgarska vlada do velesil obrnila z okrožnico, da bi ji nasvetovale kakega kandidata, je tako okrožnico tudi Kaulbarsu poslala. Kaulbars jo pa niti predložil ni, temveč je rekel, da Rusija smatra volitve in sobranje za nepostavne in se toraj tudi o volitvi kneza ne more razgovarjati. Zastopniki drugih velesil so pa rekli, da bi bilo dobro še nekoliko časa potrpeti z volitvijo kneza — vsaj kakih pet ali šest dni. Sobranje se pa za ta nasvet ni zmenilo in je izvolitev dovršilo, kakor je to včeraj brzojav sporočal. — Burgaške rogovileže, kolikor so jih namreč v pest dobili, obsodila je vojna sodnija na petnajst let v ječo, kolovodjo Nabukovega pa na smrt. Če ga bodo res usmrtili in ne, kakor je to telegraf včeraj sporočal, ruskim gosposkam izročili, se bo Rusija zopet poprijela misli, da mora deželo zasesti, kar sedaj pravi, da ne bo storila. Zato pa želi Bolgarom

morem pohvaliti, marveč priznati moram, da sem težko pričakoval koneca, da sem mogel svoje misli zbrati na svetem kraju. Sedaj v mirni tihoti sem še le prav čutil, da bivam na milostnem kraju naše ljube Gospe. Po minulih litaniyah vrelo je vse ljudstvo bližje k kapelici Matere Boje, ki stoji skoraj v sredi cerkve; vsakdo hotel je zreti v obraz milostne podobe. Posebni občutki človeka navdajajo, ko kleči med trumami pobožnih romarjev.

Kdo bi tu ne molil? Živa vera, trdno zaupanje bere se vsakemu na obrazu. Vsi okoli nje klečeči upirajo zaupno svoje oči v izvoljeno Devico. Zatopljeni v gorečo molitev, v neomahljivi veri, otroškem zaupanju odpirajo do kraja svoje srce, tu potujejo svoje gorje; v svesti si, da čuje dobra Mati presveta njihove prošnje in vidi njihove solze. Koliko tisoč čutil plameti tu v vernih sreih! koliko tisoč in tisoč src najde tu svojo tolažbo, svojo srečo, svoj pravi notranji mir! Kdo bi tu ne molil? kdo bi ne razlil svojih srčnih čutil?

(Dalje prih.)

dati kakega Rusa za vojnega ministra in same Ruse za častnike. To bi bil pa prav tak položaj, kakoršnega so ondi že imeli v prvi dobi Battenbergovi, ko je ta imel le bolj ime vladarja, vladala sta pa ruska generala Kaulbars in Sobelev.

Črnagora sklenila je s svetim stolom konkordat na varstvo katoliške cerkve v Črnigori. Glasi se: 1. Rimokatolikom je izvrševanje javne službe božje v Črnigori dovoljeno. — 2. Sveti oče objavil bode pred vsakratnim imenovanjem Barskega nadškofa črnogorski vladi osebo dotičnega kandidata, da bo ona lahko pravočasna dala kake vsakojake pomisleke sv. stolu na znanje. — 3. Barski nadškof, kteremu so vsi katoliki Črnagorski v pastirstvo izročeni, podložen je v cerkvenih zadevah edino le sv. stolu. — 4. Preden Barski nadškof prične izvrševanje svoje službe, prisegel bo črnogorskemu knezu sledeče: „Prisežem pri Bogu ter na sv. evangelij obljubim, da bom črnogorskemu knezu zvest in pokoren. Obljubim, da se ne bom spuščal v nobene razgovore, ter se ne bom vdeleževal nobenega posvetovanja, kakor tudi podrejene mi duhovščine ne bom pregovarjal ali ji dovoljeval, da bi se taista česar koli vdeleževala, kar bi javni mir v državi vtegnilo kaliti. Vlada pripozna škofu naslov „illustriissimus“ (presvitli gospod) ter mu določi 5000 frankov na leto. — 5. Barski nadškof ima pravico v sporazumljenji z vlado župnije po škofiji uredovati in župnike imenovati. Če bi sprejemal v službo duhovščino, ki nima črnogorskih državnih pravic, sme to le v sporazumljenji z vlado storiti; imenovanja črnogorskih državljanov mora pa vladi predlagati. — 6. Barski nadškof ima popolno svobodo pri izvrševanju svoje pastirske službe in pri upravi škofije. Njemu so gledé pastirstva podložni vsi katoliški duhovniki. — 7. Po župnijah, kjer nimajo pripravnega kraja za izvrševanje službe božje, preskrbeti ga bo moral nadškof v sporazumljenji s krajno gosposko. — 8. Nadškof nadzoruje podučevanje krščanskega nauka pri katoliški mladini po vseh šolah in bo v sporazumljenji z vlado katoliške katehete po vseh šolah imenoval; ti katehete bodo imeli prav take plače, kakor drugi učitelji na dotičnih šolah. Ondi, kjer so katoliki v večini, nastavljal bo vlada na državnih šolah take učitelje, ki bodo tudi cerkveni oblasti všeč. — 9. Vlada priznava veljavnost katoliških in mešanih zakonov, ki jih je sklenil katoliški duhovnik. — 10. Zakonske prepire med katoliki določuje Barski nadškof, ako taisti ne spadajo v področje sodnij. Pri mešanih zakonih se prepri tudi lahko nadškofu izroči. — 11. Molitev za kneza opravlja se v slovanščini. — 12. Mladenče, ki so za duhovski stan sposobni, izvolila bo vlada v sporazumljenji z nadškofom, ter jih bo pošiljala v Rim, kjer se bodo dalje izobraževali in bodo državno letno podporo imeli. Vsakojake prepire med vlado in nadškofom rešujeta v sporazumljenji papež in knez. — 14. Ta konkordat postane takoj veljaven.

Belgijski državni zbor je otvoril kralj Leopold II. 9. t. m. Spremljala sta kralja grof Flandernski in grof Henegavski. Mimo njega je korakala mestna garda. V prestolnem govoru je rekel kralj, da je Belgija z vsemi državami v prijaznih razmerah; obrt ne peša, marveč se razširja in povzdiguje; to je pokazala razstava v Antverpnu. Prestolni govor omenja tudi delavskih izgrediv v Lüttich-u in Charleroi-u; napoveduje važne premembe v postavodaji, kar se tiče razmer med delavci in njih najemniki, obeta, da se bode za blagor delavcev bolje skrbelo, da se bodo ustanovile posebne sodnije, ki bodo razsojevale prepire med delavci in njih najemniki; slednjič tudi zagotavlja, da se bode skrbelo za delavce na njih stare dni. Izdale se bodo pa tudi postave zoper pijanost, nepravnost in zoper kvaritev živeža. Delavcem-izgrednikom se bode kazeno po previdnosti zmanjšala. — Denarno stanje je vgodno kljubu mnogim stroškom. — Ko je kralj govoril o pomiloščenji, ste mu levice in desnica živahno pritrdjevali.

Nemška vlada poslala je eskadro obstoječo iz *štirih vojnih parnikov* v levant. Včeraj peljala se je memo Gibraltarja.

Izvirni dopisi.

Iz Begunj pri Cerknici, 9. novembra. Podružnica sv. Cirila in Metoda ustanovila se je v Menišiji s sedežem v Begunjah. Na tihem vzbudila se je mlada hčerka tako, da so nam sosedji naši že očitali tiho postopanje. Brez kacega navduševanja oglašilo se je do sedaj v mali Menišiji lepo število 37 udov, med njimi 9 ustanovnikov. A pogrešamo še imena mnogih veljavnih mož ter jih željno pričakujemo. Vrlo zastopano je v podružnici naše zavedeni ženstvo. Nič manj kot 7 ustanoviteljic pristopilo je k društvu. In koliko podpornikov, posebno nežnih ima naša podružnica! Slava rodoljubnemu ženstvu našemu! Lahko ga stavimo v izgled drugim. — Občno zanimanje in navdušenje navdaja nas z veselim upom, da se bode društvo krepko razvitalo tudi še nadalje. Pravila potrdila je tudi že visoka

V znožji Seeberga ob cesti leži grad Brandhof, nekdanj poletno bivališče nadvojvode Ivana († 1859). Ta grad se že šteje v faro Mirija-Celjsko, dasi imamo do farne cerkve še skoraj 5 ur hoda. Pri Gusswerk-u se pride do reke Salice, od koder nimamo več daleč do svojega namena. — Okoli pol šestih popoldne smo bili v prijaznem Marijinim-Celji. Ta trg leži v lepi, prostrani gorski kotlini, katero od strani zapirajo zelena gorovja. Notri pa kraljuje veličastna cerkev Matere Božje. Tu je sedež župnika in dekana. Službo božjo oskrbujejo oo. benediktini iz samostana St. Lambrechtskega. Veselo me je iznenadilo, ko sem izvedel, da službujejo tukaj — visoko gori med Nemci — trije Slovenci. Ti so: o. Othmar Murnik, superior, dekan in farni vikar; rojen v Loki na Kranjskem; dalje o. Avguštin Vajn-kovič, kaplan in zakristan, rojen v Poljanah v Istriji in o. Richard Selovšek, kaplan, rojen v Terbovljah. Razun teh treh gospodov so še drugi trije kaplani, da skrbijo za razširjeno faro, ki šteje blizu 6000 duš, in za dušne potrebe božjepotnikov.

Po kratkem odmoru v duhovski hiši se podam k litanijam, ktere cerkveni kor sleherni dan poje ob 7. uri v latinskem jeziku. Tega petja pač ne

deželna vlada. Pri občnem zboru podružničnem, katerega smo imeli 9. t. m. voljeno je bilo dosedanje začasno načelnštvo enoglasno tudi za stalno in sicer: ž. g. Matej Voljan, za prvomestnika; kot zapisnikar nadučitelj g. Josip Žirovnik, in A. Bonač, trgovec, za blagajnika. V namestnike pa so bili izvoljeni gg.: Juraj Meden, Franc Otoničar, Josip Meden, veleposestniki. Ponosni smejo Menišovci reči: „Malo nas je, a hrabri smo.“ K pristopu povabili smo bili tudi bližnji trg, Cerknico. Upati smemo, da bodo Cerkljani kmalo stopili v vrsto zavrednih Slovencev ter ustanovili sami za-se podružnico. Fiat!

Iz Svečan (na Koroškem) se piše „Miru“ dne 8. t. m. o obrambah samosvoje reke Drave to-le: Gospodje mojstri pri tem pravilu nimajo sreče. Najprej so zabili nekaj kolov in jih s kamenjem zasuli, kar je stalo precej denarja. Ljudje so se temu čudili in trdili, da to ne bode nič pomagalo. Res se je tako zgodilo. Koli so kmalo iz srede Drave štrleli in Dravo še bolj k bregu navajali. Potem so jeli kopati Dravi novo strugo — novi višji inženir je bil pa zopet drugih misli in zdaj ravna reko zopet drugače. Ljudje pravijo, menda hoče gospôda pokazati, kako resničen da je naš pregovor: „Denar v Dravo metati.“

Kdor opazuje tek takih derečih vodá, kakor so n. pr. Drava ali Sava, bode videl, kako spremenljive ali nagajive so take vodé; ljudje bi jim radi pot pokazali, a te navadno ne marajo zato, marveč hodijo svoje pota; kak mali napotlej, recimo, kako drevo, že sem ter tje odvrne večjo reko na drugo pot; voda prične namreč tam pesek nanašati, dokler si ne nanosi nasipa, in se drugam obrne. Po teh opazovanjih nekteri narejajo male jezove ali obrambe ob bregovih, voda jih odobri ter jih zanese in obrne se sama po sebi na drugo stran, ako se ji to zljubi, ako pa razdere tak jez, pa tudi ni mnogo škode. Kdor pa hoče tako veliko reko v ozko strugo vgnati, nima toliko tisočakov, da bi jih v vodo ne zmetal; najbolj zavržen je pa denar, ako se taki vodi naravnost po produ struga skoplje; dokler bode voda majhna, se bode držala take struge, a le dotlej; velika voda se pa ne zmeni za to in teče, koder se ji ljubi.

Take stavbe imajo kako vrednost, ako se ravna za tekem vode; o povodnji se voda dostikrat vrže iz brega v breg, — premika se v skrajnostih — tedaj je pa treba napraviti obrambo za vodo. To posebno vidimo pri našem Črnuškem mostu; skoraj vsako leto morajo vodo graditi na drugem bregu, sicer bi most na suhem pustila, ali pa bi na levem bregu „Vranšico“, t. j. hrib tamkej spodkopala. — Kaj znajo take „Bistrice“, so skusili cesarski inženirji, ko so na desnem bregu „Kamniške Bistrice“ mline za smodnik delali. Napravili so skoraj četrte ure dolg zidan breg, a Bistrica ga je spodkopala, kamor se je zaletela. Male vode niso potem mogli drugače ukrotiti, kakor da so na vsakih 100 korakov naredili jezove toliko nizke (iz cementa), da niso vode zadržavali, a vendar ji branili, da ni mogla struge poglobiti, niti jezov spodkopati; od jeza do jeza tako ukrotena mirno teče in ostane lepo v sredi. Kaj pak, da pri velikih vodah ni mogoče tega izpeljati, zato pa tudi drugega ne kaže, kakor pridno opazovati, kaj se dá tu storiti. — Sicer pa voda enemu pušča, kar drugemu vzame, in v več stoletjih se vode preselijo po več ur od prejšnjega vodotoka in ljudem razdevajo polja in travnike. Naravne sile so človeku neprijazne; neprijazne so mu pa dostikrat zato, ker naravne postavbe prestopa in je mnogokrat sam kriv velicij pvođenj.

Domače novice.

(Pogreb) generala Köhlerja danes popoldne ob 4. uri je bil izredno sijajen, kakor je to pri tolišnjem vojaškem dostojanstveniku predpisano. — Ležal je na odru v krsti zabiti in z venci ter dragocenimi trakovi pokrit. Ob znožju krste na klečalniku stal je paradni klobuk, sabla na križ položena rokavice in zlat generalski vojni pas. Pogreb je otvoril general na konji, kot zapovednik cele garnizije, ktera se je deloma pogreba vdeležila. Za njim jezdil je štabni častnik, zapovednik c. kr. 17. pešpolka, ki je prišel v zimski opravi z zastavo. Za tem je šla častita duhovščina. Pokopaval je c. kr.

vojaški kurat z asistenco gospodov stolnih vikarjev. Krsto so vozili topničarji s tremi pari konj. Za to so se uvrstili žalujoči, prijatelji, častniki od feldmarsallajtenanta, ki je šel peš, pa do lajtenanta, vsi c. kr. vrhovniki uradov, mestni odbor, trgovinska zbornica in mnogo meščanov. Za temi prišli so c. k. brambovi in za temi pa ena baterija topništva. — General Köhler pričel je svojo vojaško karijero v domačem pešpolku št. 17.

(Lastnika) domačega pešpolka št. 17, ki je ob enem za naše kraje korni zapovednik, feldcajgmajstra barona Kuhna v Gradcu doletela je velika čast. Imenovan je mesto ranjkega Beusta za kanclarja reda Marije Terezije. Baron Kuhn je ob enem tudi komandér tega reda. Poslednje dostojanstvo ima razven njega le še feldcajgmajster Josip Filipovič.

(Četrto porotno zasedanje) prične se v Ljubljani dne 9. decembra. Za glavne porotnike izrečani so sledeči gg.: Grof Ludvik Blagaj, graščak v Boštanji; Andrej Burger, posestnik v Imovei; Janez Dekleva, posestnik v Britofu; Karol Dežman, hišni posestnik v Ljubljani; Rajmund vitez Dittel, c. kr. vpok. polkovnik v Ljubljani; Anton Fröhlich, posestnik v Kamniku; Josip Geba, urar v Ljubljani; Janez Grajsar, vinski trgovec v Vodica; Franc Hren, hišni posestnik v Ljubljani; Franc Hudovernik, trgovec v Radovljici; Janez Jeretin, zemljišni posestnik v Gradci; Karol Kauschegg, trgovec v Ljubljani; Anton Kremžar, hišni posestnik v Ljubljani; Josip Kuhar, uradnik Slavije v Ljubljani; Franc Kunstel, gostilničar v Radovljici; Franc Kutin, trgovec v Postojni; Franc Legat, posestnik v Lescah; Janez Levec, posestnik v Dolu; Janez Levec, trgovec in posestnik v Mengši; Leopold baron Lichtenberg, graščak in hišni posestnik v Ljubljani; Janez Luckmann, trgovec v Ljubljani; Janez Mallner, gostilničar na Bledu; Henrik Maurer, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Luka Mlakar, trgovec, v Lukovici; Jakob Nekrep, trgovec v Ljubljani; Martin Petauer, hišni posestnik v Kranji; Stanislav Pollak, hišni posestnik v Tržiči; Viktor Schiffer, trgovec v Ljubljani; Jakob Schober, trgovec v Ljubljani; Josip Sevnig, hišni posestnik v Ljubljani; Feliks Stare, graščak v Kolovci; Janez Stubel, gostilničar v Škofji Loki; Janez Telban, posestnik v Dolu; Josip Tomek, graščak v Rakovniku; dr. Franc Vok, c. k. notar v Ljubljani in Ignacij Zore, posestnik v Brezji pri Litiji. Nadomestovalni porotniki so gospodje: Valentin Ahčin, pekovski mojster, Josip Juvan, hišni posestnik, Rajmund Knific, trgovski pomočnik, Josip Šparovic, zlatar, Vaclav Steiner, hišni posestnik, Karl Till, bukvar, Avgust Weber, gostilničar, Josip Wilfan, knjigovodja in Gregor Zamejec, pekovski mojster, vsi v Ljubljani.

(Vabilo k besedi), ktero priredi čitalnica v Šiški na Martinovo nedeljo dne 14. novembra t. l. v prostorih Koslerjeve zimske pivarne. Spored: 1. C. Binder: Ouvertura k opereti „Savojadi“, svira vojaška godba. 2. A. Förster: „Sokolska“, poje moški zbor. 3. Dr. B. Ipavec: „Želje“, poje mešani zbor. 4. Jansa: „Duett in Finale“ za dvoje gosli, svirata g. Ivan Zavadi in g. J. Godčev. 5. Dr. B. Ipavec: „Danici“, poje moški zbor z bariton solo. 6. Emerschitsch: „Variacije na rogu“, svira vojaška godba. 7. Dr. B. Ipavec: „Slovenska dežela“, poje mešani zbor. 8. Kamilo Mašek: „Strunam“, poje moški zbor. 9. J. Strauss: Potpourri iz operete „Ciganbaron“, svira vojaška godba. 10. Sattner: „Opomin k petju“, poje mešani zbor. — „Blaznica v I. nadstropji.“ Vesela igra v 1. dejanji; poslovenil Josip Staré. — Millöcker: Putnica iz operete „Vice-admiral“, svira vojaška godba. — „Zdaj gré sim, zdaj pa tje.“ Burka v 1. dejanji. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr.; častiti društveniki so vstopnine prosti. K obilni vdeležbi vabi najljudnejše odbor.

(Kmetijsko potovalno predavanje) v Smledniku ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gust. Pirc v nedeljo 14. t. m. popoldne po cerkvenem pravilu v šolskem poslopji.

(Treščilo je) ob poslednji hudi uri predsinočnjem pod Ljubljano blizo Kodeljeve grajščine v nek kozolec, ter sta dva predelka pogorela.

(Računski svetnik) postal je c. kr. davkarski nadzornik g. Ferdinand Bauditsch pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Trstu.

(Hrvatje zmagali) so pri poslednjih občinskih volitvah v Paznu v vseh treh razredih. Tako je prav! Slovanska tla Slovanom!

(Rokodelska šola) za delavce v pomorski stroki odprla se bo 16. t. m. v Trstu. Poduk bo laški, na

teden po dva dneva à dve uri. Podučevalo se bo računstvo, geometrija in mehanika. Namen šoli je delavce toliko podkovati, da bodo sposobni za mojstre in poslovodje.

(Novica) o ustanovitvi slovenske ljudske šole v Gradci ni bila resnična. „Südsteir. Post“ pravi, da so si jo nemškutarji izmislili. Slovenci po Štajarskem se imajo za obstanek že obstoječih slovenskih ljudskih šol zadosti boriti, in jim prav nič časa ne ostaja, da bi v nemški Gradec slovenske šole ustanovljali hodili.

(Koliko je Slovencev na Koroškem?) Blizo 126.000 jih bo. Šematizem Krške škofije ima namreč 117 čisto slovenskih župnij z 116.000 dušami. Župnij z mešanim prebivalstvom je 13, ki imajo 20.000 duš. Recimo, da je teh polovica slovenska, o čemur izvestno ni dvoma, jih je toraj res 126.000. Nemci prebivajo pa po 223 župnijah in jih je 206.000 duš. Prištejmo jim še polovico iz onih 13 župnij z mešanim prebivalstvom, pa jih imamo 216.000. Iz tega je že zopet razvidno, da je med prebivalstvom dobra tretjina Slovencev na Koroškem in ta je brez narodnih pravic!

(O žganjepivstvu na Koroškem.) Iz Rožne doline beremo dopis v „Mir-u“, ki toži o žganjarski kugi in navaja imenitne in resnične besede, ki jih je g. Franc Kiršner (Lajcahar) iz Čezane pri Žihpoljah govoril na Dürnfeldu pri kmečkem shodu; rekel je namreč: „Nekdaj je kmet smel za hišno potrebo, toraj za-se in za svoje posle v naših krajih ôl (Steinbier, kambo) kuhati. Tedaj pri nas ni bilo žganjarjev, toliko manj pa žganjarske kuge. Zdaj se je kmetu prepovedalo iz svojega lastnega žita, za svojo lastno potrebo, narejati si potrebno pijačo in od tedaj se je segalo po žganju, ker dober kup pijače ni. Ljudstvo toraj ni krivo, ako je jelo žganje piti, temuč vlada, ki mu ni nič drugega privolila. Ako je vlada resnične volje, žganjepitju za kožo priti, more se to edino le tako zgoditi, da se ljudstvu ponudi kaka druga prav dober kup pijača — najmanj se pa bode to doseglo s tem, da se naloži kak davek, ki z a d e v a l e u b o g e g a.“ — Tem besedam pristavimo nekaj besed iz domačega življenja, ako raje hočete, iz svojega nazora. „Slabeje ko se ljudstvu godi, bolj se pogrezuje v žganjepitje.“ Žganja so se ljudje privadili nekaj iz potrebe, iz potrebe je nastala navada in iz tega žalostna razvada. Delavci pri težkem delu so potrebni kake krepčilne pijače; voda, ktero v sé vliva, ga slabi in oslabi. Požirek žganja mu na novo moč oživi, lože otepa suhi kruh. Dajte toraj delavcu, kakor pravi tudi g. K., zdrave in dober kup pijače, in ne bode maral za žganje. Gospodarji! ne dajte delavcem pri težkem delu, pri košnji in žetvi ali mlačvi — žganja za predkosilnico ali južino, raje kake bolj zdrave pijače. To lahko reče prav tisti, ki ne pozná razmer v življenji; delo pride predrago, tudi so delavci tako razvajeni, da ne delajo drugače, da so „malo pijani“. Nekaj je resnice vmes, vendar marsikaj se zgodi, ako je resnična volja. Kdor pa v svoji hiši delavcem daje žganja, naj nikar ne toži, da se ta kuga čedalje bolj razširja in naj po nepotrebnem ne tarná. Začnimo vsak pri svoji osebi, pri svoji hiši, potem bode marsikje bolje. Ako se vlada ozira na vse okoliščine, bode tudi žganjarsko kugo zelo omejila in vtesnila. Združene moči je treba!

Razne reči.

— Kdo voli Krškega (Celovškega) knezoškofa? Od leta 1535 je ta reč tako vravnana, da dvakrat zaporedoma voli presvitli cesar knezoškofa, tretjikrat pa Solnograški knezonadškof; novega knezoškofa pa vselej potrdi, posveti in ustanovi knezonadškof Solnograški. Ranjkega knezoškofa dr. Valentina Wierya je volil knezonadškof Solnograški, pred kratkim umrlega knezoškofa dr. Petra Funderja pa svitli vladar, toraj voli cesar tudi knezoškofa, ki ga sedaj pričakujemo. Tako piše „Mir“ ter pravi: Nemško-liberalci vpijejo: „Mož našega duha, Nemec, mora biti novi škof!“ Mi Slovenci pa le pravimo: „Naj bode naš novi knezoškof Nemec ali Slovenec ali kdo drug, le to Boga in cesarja prosimo, da nam pošljeta takega škofa, ki ima potrebne sposobnosti in je zraven tudi zmožen slovenskega jezika.“

— Katoliško ministerstvo v Belgiji ima bridke dneve. Krivice, storjene več ko v petdesetih letih, maščujejo se sedaj v deželi. In vse to naj bi katoliško ministerstvo mahoma popravilo?

Liberalci vseh dežel pa kažejo na Belgijo, rekoč: „To je sad cerkvenega vladanja“. Odgovor na to je, da so ravno okraji Lüttich, Charleroi in Borinage, v katerih so bili največji izgredi med delavci, izmed vseh najbolj liberalni. Sedaj v Belgiji vse dela na to, da bi obsojene delavce zaradi rop in požigovanja v pretečeni spomladi pomilostili, za pomiloščenja dela tudi meščanstvo. V Belgiji so navajeni demonstrirati in predlagati peticije, ker je to po postavi dovoljeno; se vé, da v gotovih mejah, ki se pa vselej ne spoštujejo.

— Bazilika v Ostrogonu (Gran) bila je v veliki nevarnosti zaradi ognja. Kakor blisk se je raznesla po Ostrogonu 6. t. m. novica, da v baziliki gori. Bazilika je na prijaznem griču poleg Donave; vse, malo in veliko je vrelo, ko se je ta žalostna novica raznesla, proti baziliki, da bi rešili, ako je kaj mogoče rešiti. Prva na mestu bila je vendar požarna bramba, ki je gasila ogenj. Ogenj nastal je v žagradu (zakristiji) in kar hipoma so gorele omare z dragocenimi stvarmi. Ko bi ne bili zapazili ognja o pravem času, nesreča bila bi še veliko večja — nevarnost za lepo, ravnokar dovršeno hišo božjo je bila nepregledna. Že se je valil dim po cerkvi in po dragocenih slikah po zidu, ter se je valil do vrha kuplje, a vendar se je ljudem posrečilo, da so vdušili ogenj, in dim je le malo poškodoval slike. Knez in kardinal, ki je ravno bil obhajal petdesetletnico, se je tako prestrašil, da se bojé za njegovo zdravje. Ob 6. uri zvečer je bila že nevarnost odstranjena. Ne vé se, kako je ogenj nastal. Zgorelo je nekaj dragocenih mašnih plaščev, podob i. dr. Škoda se ceni na 15.000—20.000 gld. V mestu so hrup zagnali, da v blagajni gori, zato je bilo ljudstvo toliko vznemirjeno.

— Framasonska svečanost ženskega penzionata vršila se je v Montreuil-u na Francoskem; darila so se pa zaradi večje sijajnosti delila v Parizu. Nekdo piše v „Temps“ o tej slovesnosti sledeče: Dosihamal nisem mogel zapopasti, kakšna je antiklerikalna šola. Ako popišem to malo slavnost, bode lahko čitatelj vganil, kakšna da je. Kakšen hud plevel je ta fanatizem, kaže to, da tem bujnejše raste, čim bolj se prizadevajo modrijani, ga uničiti. Dvorana je bila napolnjena. Meščan Brialon, poslanec okraja Senskega, je predsedoval tej svečanosti, poleg njega je bila meščanka Rouzade. Mnogo framasonskih glavarjev je bilo navzočih, kateri so imeli višnjevo-rudeče pasove. Učiteljice in učenke so imele znak framasonov na prsih. Najprej je govorila devetletna učenka nekaj vrstic na slavo komunardov; prav hrabro se je vdrihalo v tem govoru po redarstvu. Druga mala deklica je deklamovala „Plašč carov“, katerega je spisal Viktor Hugo. Marat, rudeče oblečen vojak, je obetal v svojem govoru srečo vsemu človeštvu. Ljudstvo bode pregnalo bogato meščanstvo iz mehkih blazin, do katerih mislijo, da imajo pravico. Čez nekaj časa je opominjal Brialon, naj imajo navzoči srce pri denarjih, ker najemščina za dvorano še ni poravnana, toraj se bode v ta namen sedaj nabiralo. Na to se je pričela glavna točka, in sicer: „Stotnik Landau“ ali „Osrnotenje klerikalcev“, igra v treh dejanjih in v petih podobah. V tej igri ima glavno ulogo gospa Landau, ktera obeta zapuščenu otroku, da bode framasonska loža zanj skrbela, kajti tū je na vsak način bolje, kakor pri usmiljenih sestrah. Potem se prikaže neka druga gospa, ktera zastrupi vso družino, da z nje premoženjem ustanovi samostan. Prišla je še na vrsto: „Vstaja v Ostende“, ali „Telovadna slavnost na karaibskih otokih“, v ktere stotnik Landau svoje pomorščake tako-le opominja: Ne vztrajajte dalje v klerikalni zanikrnosti; delajte dobro, posnemajte prostomišljake, odpravite vojsko! Kedar ne bode več mej med državami, razpali bodo vsi prestoli, in narodi bodo zaklicali: „Naj živi demokratična in socialna republika“. Ob sklepu zavpije Landau: „Sedaj pa v Bruselj k veliki (socialni) izjavi“. Vodja penzionata vodi svoje črno in rudeče opravljene gojenke k vsem republikanskim izjavam v Pariz, in jih tako kaže na ulicah pri vseh slavnostih. — Vendar prav preveč jih ni, ker jih je kljubu vsemu temu komaj trideset.

Telegrami.

Trnovo, 11. nov. Vlada rji javili so princu Valdemarju telegrafičnim potom izvolitev za bolgarskega kneza. Volilni akt ponese mu v Cannes, kjer princ sedaj biva, posebna deputacija. Vlada rji izrekajo nado, da se princ ne bo branil. Telegram so podpisali vsi regentje in ministri, le Karavelov ne; ta je pa uložil ostavko. Predsednik je to sporočil sobranju, ktero bo še danes novega regenta volilo.

Karlovc, 10. nov. Poslanci na kongresu so sklenili, da ne bodo mandatov odložili, vendar pa se bodo razšli.

Berolin, 10. nov. Državni zbor prične se 25. novembra.

Umrli so:

9. nov. Leopold Mauer, čuvajev sin, 3 leta, Travnisko ulice št. 5, škrlatica. — Janez Klopčič, mokrjav sin, 4 mes.,

Izdajatelj in odgovorni vrednik Matej Močnik.

sv. Florjana ulice št. 24, pljučni katar. — Makso pl. Köhler, c. k. generalmajor, 55 let, Stari trg št. 2, vsled raka.

V bolnišnici:

8. nov. Matija Šubie, čevljar, 66 let, pljučnica. — Jakop Oman, delavec, 54 let, željustni krč.

9. nov. Marija Smuk, kajžarica, 51 let, vodenica.

Tuji.

8. novembra.

Pri **Maticu**: O. Wan, trgovec, iz Par'za. — C. Kerfack, zasebnik, iz Meklenburga. — Bartl, Boschetz, Abeleš, Ilič, Beinhacher in Handl, trgovci, z Dunaja. — J. Czehak, trgovec, iz Brna. — Nagi, trgovec, iz Grada. — Tribuzzi, zasebnik z družino, iz Vipave.

Pri **Stonu**: Kurtz, Muchs in Steiner, trgovci, z Dunaja. — Hermann Gössel, potovalec, iz Prage. — J. Lučka, potovalec, iz Liberca. — Ig. Grünfeld, potovalec, iz Zagreba. — Kalister, posestnik, iz Brežic. — Feliks Lenk, posestnik, iz Rake. — Mihael Saje, župnik, iz Štange. — Janez Murnik, zasebnik, iz Kamnika. — Alojz Kette, c. k. sodnijski uradnik, s soprogo, iz Loža. — Jožef Crentin, zasebnik, iz Parence. — Adela Zeleny, učiteljica, iz Pulja.

Pri **Tavčarji**: R. Müller, medár, iz Samobora. — F. Koban, zasebnik, iz Postojne. — Marija Počpičan, zasebnica, iz Vitanja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Franc, kamnosek, iz Grada. — Henrik Müller, svečar, iz Samobora. — J. Scholz, c. k. stavbeni uradnik, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Schouniz, gozdar, iz Černe. — A. Kneifel, gozdar, iz Jankovine.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	731-83	+ 1-8	brevz.	megla	1-20
10. 2. u. pop.	731-99	+ 11-8	sl. vzh.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	732-59	+ 7-8	sl. vzh.	del. jasno	

Dopoludne megla, popoldne nekoliko dežja, zvečer deloma jasno. Srednja temperatura 7-1° C., za 2-2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. novembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 70 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	871 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 70 „
London	125 „ 45 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 91 „
Ces. cekini	5 „ 92 „
Nemške marke	61 „ 35 „

Nekaj za gospé!

Več tisoč

ogrinjač

za jesen in zimo

iz najfineje Berolinske volne s franžami, popolnoma velike, v vseh barvah, kakor so: sive, rudeče, ružave, črne, bele, škotske in turške, razprodalo se bode zaradi izpraznitve prostora

po 1 gld. 10 kr.

komad. Razpošilja jih proti povzetju (5)

WAARENHAUS

„ZUR MONARCHIE“

Dunaj, III. Hintere Zollamststrasse št. 9.

NB. Kdor več ogrinjač skupaj naroči, stane ga poština pri posamičnem komadu le nekaj krajcarjev.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(14)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni Živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živalskega prahu, kakor njegove dobrodne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živalske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živalskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoređilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Stroj za obrezovanje knjig

popolnoma dober, 37 cm. dolg, s 6 nožmi posebno pripraven za knjigoveze po deželi, je prav za nizko ceno naprodaj pri

L. Šverljugi, knjigovezu v Ljubljani, Stolni trg šte. 6.

— Nova izdaja. —

V podpisani bukvarni izšla je ravno kar nova izdaja

„Molitve,

katere naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá 100 komadov 2 gld.

Katoliška bukvarna

v Ljubljani,

stolni trg šte. 6.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 7,5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 7,5 popoldne poleti, ob 2 pozimi. Na 1g ob 7,5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Žrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM SREČKE

à 1 gld.

11 srečk 10 gld. samo

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(16)

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.